

עפ"א 34068/02/20 - עבדללה פטום נגד היחידה הארצית לאכיפה דיני התכנון ובניה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 34068-02-20 פטום נ' לאכיפה דיני התכנון ובניה
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
מערער עבדללה פטום
ע"י ב"כ עוה"ד ג'מאל פטום
נגד
משיבה היחידה הארצית לאכיפה דיני התכנון ובניה
ע"י ב"כ עוה"ד ענאן דאגר

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת א' ביטון פרלה) בצה"מ 65016-01-19 מיום 08.01.20 בה הוחלט לקבל את בקשת המשיבה (להלן: "**הבקשה להארכת מועד**"), שהגישה המשיבה ביום **30.6.2019**, ובה ביקשה להאריך את המועד לביצוע צו הריסה מנהלי, שהוצא ביום **26.12.2018** (להלן: "**צו ההריסה**" או "**הצו**"), למשך 60 ימים ממתן החלטת בית המשפט בבקשה.

הרקע

2. מדובר בשלד של מבנה בן קומה אחת ובהתחלת בנייה של קומה שנייה, בשטח של כ-150 מ"ר בישוב נחף, שנבנו על ידי המערער, ללא היתר, על קרקע חקלאית. צו ההריסה הודבק על המבנה ביום 01.1.2019.

3. תחילה הגיש המערער (ביום 27.1.2019) בקשה, במעמד צד אחד, לביטול ו/או עיכוב הצו, במסגרתה טען טענות רבות וביניהן: כי לא ניתן לדעת מתוכן הצו שקיבל האם קוימה חובת ההתייעצות; כי קיימת אפליה בהוצאת הצו - שכן, המבנה ממוקם ליד 5 מבנים שנבנו ללא היתר והושלמו ללא שהוצא צו להריסתם; כי כורח המציאות הוא שגרם לרבים בישוב נחף לבנות ללא היתר בנייה, בשל הבעייתיות התכנונית בישוב וכי קיימת, כעת, יוזמה חדשה של המועצה, הכוללת תכנית מפורטת להפשרת שטחים למגורים.

4. בית משפט קמא סירב לתת צו במעמד צד אחד ובהמשך, הגיעו הצדדים להסכמה, שקיבלה תוקף של החלטה, כדלקמן:

"צו ההריסה יכנס לתוקף בתוך 90 יום מהיום וזאת בכפוף לכך כי המבקש יבצע תוך 14

עמוד 1

ימים הריסה עצמית של הקומה השניה מלבד עמודים שמשמעה הסרת הבלוקים וכן יבצע אטימה מלאה של הקומה הראשונה. לצורך כך יפקיד המבקש בקופת בימ"ש סך של 20,000 ₪ תוך 7 ימים מהיום להבטחת ביצוע חלקו בהסדר וכן להבטחת הוצאות המשיבה אם תצטרך לבצע את ההריסה בעצמה.

כן מתחייב המבקש שלא לבצע כל עבודת בניה נוספת והוא מבין את המשמעות של ביצוע עבודת בניה נוספת וכן לא לבצע אכלוס של המבנה.

הפרת אחד התנאים ייכנס צו ההריסה לתוקף באופן מיידי ויחולט הערבון שהופקד. מובהר כי בחלוף 90 ימים צו ההריסה יכנס לתוקף באופן מלא ותינתן לנו שהות בת 60 יום כמתחייב על פי חוק לביצוע הצו".

5. ביום 14.5.2019, הגיש המערער בקשה נוספת לעיכוב ביצוע, בנימוק שב"שוב מקודמת תכנית מפורטת אשר, לשיטתו, תאפשר הכשרת המבנה. המשיבה התנגדה לאורכה נוספת וביום 04.06.2019 דחה בית משפט קמא את הבקשה.

6. והנה, ביום 30.6.2019 הגישה **המשיבה**, מצדה, בקשה להארכת מועד לביצוע הצו (להלן: "**בקשת האורכה**"), בה ביקשה לקבל ארכה בת 60 יום לביצוע הצו - עד ליום 05.09.19. לבקשה צורף תצהיר שנחתם על ידי קצין משטרה, בו נכתב כי בשל עומס רב בצווי הריסה, והתחייבויות קודמות, לא תוכל המשיבה לבצע את צו ההריסה במועד.

7. ביום 05.07.2019, הורה בית משפט קמא למשיבה, לצרף לבקשה את עמדתו של המערער, כנדרש בתקנות התכנון והבניה (סדרי דין בבקשות לעניין צו הריסה מינהלי), תש"ע-2010 (להלן: "**תקנות סדרי הדין**" או "**התקנות**").

8. ביום **07.7.2019** השיבה המשיבה להחלטה, בה ציינה, כי בשל קוצר זמן, לא צורפה עמדת המערער. לתשובה צורף אישור פקס מיום 30.6.2019 שהועבר, לטענתה, אל ב"כ המערער.

עוד באותו היום, ניתנה על ידי השופטת קמא החלטה נוספת, בה הורתה על **מסירה אישית למערער**, נוכח היותו בלתי מיוצג.

9. עברו חלפו להם 6 חודשים ו- 24 ימים, והנה ביום **6.1.2020** הגישה המשיבה, לפתע, הודעה מטעמה, בה ציינה, כי עד היום לא הוגשה תגובה מטעם המערער וביקשה להיעתר לבקשת האורכה. לבקשה צורף אישור מסירה ותצהיר מוסר, לפיהם, עוד ביום **18.7.2019**, נמסרה הבקשה להארכת המועד, לבתו של המערער (בהעדרו).

10. יומיים לאחר מכן, ביום **08.1.2020**, ניתנה ההחלטה נשוא ערעור זה, בה אישר בית משפט קמא למשיבה, הארכת מועד בת 60 ימים, לביצוע הצו, מיום מתן ההחלטה.

11. ביום 13.1.2020 הוגש הערעור דנן.

טיעוני המערער

12. טענתו העיקרית של המערער היא, כי צו ההריסה המנהלי פקע לאחר שישה חודשים מהיום בו הוצא ולכן החלטת קמא, שניתנה לאחר עבור אותם 6 חודשים, ניתנה בחוסר סמכות. המערער מבסס טענתו זו, על הוראת סעיף 224 (ב) לחוק, אשר מגבילה עד לשישה חודשים בלבד את תקופת ההארכה שבית המשפט מוסמך לאשר.

ב"כ המערער הדגיש, כי בבקשה המקורית שהגישה המשיבה (עוד ביוני 2019), התבקשה ארכה רק עד יום **05.9.2019**, בעוד שבית משפט קמא האריך את התוקף ב- 60 ימים מהמועד בו ניתנה החלטתו, היינו - עד ליום 7.3.20.

13. ב"כ המערער הפנה לרציונאל שבהוצאת צווי הריסה מנהליים והבהיר כי קיימות למשיבה אפשרויות פחות דרקוניות, לפעול נגד הבנייה, שפגיעתן בזכויות חמורה פחות.

14. עוד טען, כי הבקשה להארכת מועד הוגשה בניגוד לתקנות סדרי הדין, שכן היא הוגשה רק 5 ימים בטרם פקיעת הצו, בעוד שהתקנות מחייבות הגשת בקשה 7 ימים בטרם פקיעת הצו, ומבלי שצורפה לה עמדתו של המערער. בית משפט קמא גם לא פירט, בהחלטתו, טעמים מיוחדים למתן ארכה, בנסיבות אלה.

טיעוני המשיבה

15. המשיבה טוענת, כי המערער (המשיב בבית משפט קמא) בחר שלא להגיש תגובה לבקשת הארכה ואין הוא יכול להעלות בערכאת הערעור טענות שיכול היה וצריך היה להעלות בערכאה הדיונית.

לטענתה, התקופה שמיום הגשת הבקשה ועד למתן ההחלטה, איננה נמנית במניין ששת חודשי הארכה שבית המשפט מוסמך לתת, אלא יש למנות את ששת החודשים החל ממועד מתן ההחלטה (ולא ממועד הגשת הבקשה למתן ארכה).

16. המשיבה מודה כי אירעה אצלה "תקלה מסויימת", בכך שאישור המסירה, לא הועבר לבית המשפט בסמוך לביצוע המסירה, אולם טוענת כי תקלה זו לא פגעה במערער, אלא להיפך - נתנה לו זמן נוסף בטרם ייהרס המבנה.

תשובת ב"כ המערער

17. ב"כ המערער טוען כי הכלל לפיו בית משפט של הערעור אינו נזקק לטענות שלא נטענו בפני בית משפט קמא, אינו חל על טענות משפטיות גרידא.

לדבריו, המשיב היה רשאי שלא להגיש את תגובתו לבית משפט קמא, שכן זכותו של משיב לבחור את הדרך בה הוא מתנהל וכך עשה.

דין והכרעה

18. לאחר ששקלתי את את הנתונים שלפניי, את טיעוני הצדדים ואת הוראות הדין, החלטתי לדחות את הערעור.

19. שלוש שאלות עיקריות עומדות בפניי.

האחת - האם בית משפט קמא היה מוסמך להאריך את תוקף הצו וביתר דיוק - האם במניין האורכות שרשאי בית משפט לתת, על פי סעיף 244(ב) לחוק, באה בחשבון התקופה מהגשת הבקשה למתן אורכה ועד למתן ההחלטה בה, אם לאו.

השנייה - האם בבקשת המשיבה להארכת המועד נפלו פגמים שאינם מאפשרים מתן ארכה.

השלישית - האם שגה בית משפט קמא בכך שלא התייחס לפגמים, ככל שנפלו, ואם כן - איזו משמעות יש לתת לכך.

20. מניין תקופות הארכה;

סעיף 224 לחוק, קובע את סמכותו של בית המשפט להאריך את תוקפו של צו הריסה, היינו - את המועד לביצועו על ידי הרשות המוסמכת, כדלקמן:

"224. (א) ניתן צו הריסה מינהלי, ובכלל זה ניתנה הוראה לעניין עבודה אסורה נוספת לפי סעיף 223, רשאית הרשות המוסמכת לבצע את הצו לבקש לבית המשפט ארכה לביצוע הצו או ההוראה.
(ב) בית המשפט רשאי לתת ארכה לביצוע הצו או ההוראה כאמור בסעיף קטן (א), מנימוקים שיירשמו, ובלבד שסך כל תקופות הארכה לא יעלה על שישה חודשים."

21. אין לקבל את טענת ב"כ המערער לפיה, במניין 60 הימים אשר בסעיף 224(ב), יש לכלול את התקופה בה

בקשה להארכת מועד לביצוע צו תלויה ועומדת בבית המשפט. עמדה כזו מנוגדת ללשון הסעיף וכן למטרת החקיקה.

סעיף 224(ב) אינו אומר שבית משפט מוסמך להאריך את תקופת ביצוע הצו ל- 60 ימים מהמועד שנקבע לביצועו (כעמדת ב"כ המערער), אלא כי **"... סך כל תקופות הארכה לא יעלה על שישה חודשים"** "תקופות הארכה" משמע - התקופות אשר בית משפט אישר כאורכה.

כל פרשנות אחרת, לרבות קבלת עמדת המערער, תרוקן את סמכותו של בית המשפט מתוכן ותביא לכך שבמקרים רבים לא ייוותר די זמן בידי המשטרה לבצע את ההריסה.

22. אמנם, תקנה 2 לתקנות סדרי הדין, קובעת מועדים דווקניים ומצומצמים להגשת הבקשה ולקביעת מועד לדיון בה (ככל שבית המשפט מחליט לקיים דיון), אולם פעמים רבות דיונים בבית המשפט אינם מתקיימים, בפועל, בסד זמנים קצר ולעיתים החלטות מתעכבות, מסיבה כזו או אחרת. כמובן שעל בית המשפט לעשות הכל על מנת לעמוד במועדים, אולם לעיתים הדבר אינו אפשרי, בין בשל אילוצים הקשורים בבקשה ובצדדים, בין בקושי במסירת הבקשה, בין בשל סיבות אחרות אשר נעוצות, לעיתים, גם במי שיש לו אינטרס שהבנייה לא תיהרס.

23. תכלית הסעיף והתקנות היא לצמצם, ככל האפשר, את התקופה בה לא יבוצע צו הריסה מנהלי אך, במקביל - לאפשר למשטרה פרק זמן של 60 ימים מהמועד בו ניתנה אורכה, לשם היערכות מתאימה לביצוע הצו וביצועו בפועל.

ראו, בענין זה, דבריו של כבוד השופט מנדלבוים בעפ"א (מחוזי חי') 47796-06-19 מדינת ישראל היחידה הארצית לאכיפת דיני התכנון והבנייה, משרד האוצר נ' פריד דיאב (22.10.2019) אשר אמר: "הרציונל העומד בבסיס הסעיף, הינו מניעת מצב שבו בשל הגשת בקשה לביטול צו הריסה, תחלוף תקופת 60 הימים במסגרתם יש לבצע את צו ההריסה, ויפקע תוקפו של הצו... לפיכך נקבע העיקרון העולה מהוראות הסעיף שלפיו התקופה שבה היה מעוכב ביצועו של צו ההריסה, באופן שהרשות האוכפת לא הייתה רשאית לבצעו, **לא יימנה במניין 60 הימים העומדים לביצועו של הצו**" (ההדגשה - במקור).

24. לא מצאתי ממש בטענת ב"כ המערער לפיה המשיבה קיבלה אורכה, יותר מאשר ביקשה בבקשתה; במבוא לבקשה ביקשה המשיבה להאריך את המועד לביצוע הצו, בהתאם להוראות סעיף 224 חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: **"חוק התכנון והבניה"** או **"החוק"**), למשך 60 ימים ממתן ההחלטה בבקשת האורכה: **"באופן בו תוכל המבקשת לבצע את הצו במהלך 60 ימים מיום מתן החלטה בבקשה זו"**. זו בקשתה, אשר עולה בקנה אחד עם הוראות התקנות ועל פי בקשה זו ניתנה החלטת בית משפט קמא.

אמנם, בעמוד האחרון לבקשה, בפרק "סוף דבר" נכתב כי בית המשפט מתבקש לתת למשיבה **"ארכה בת 60 ימים, עד ליום 5.9.19"** אולם ברור כי החישוב של מועד זה (5.9.19) נעשה מתוך הנחה, שהחלטת בית משפט קמא תתקבל סמוך למועד הגשת הבקשה.

25. לאור כל האמור לעיל, אני קובעת כי אין להביא במניין 60 הימים, את פרק הזמן שעבר מהגשת בקשת האורכה ועד למתן ההחלטה בה.

26. אשר לטענות המערער בדבר פגמים שנפלו בהגשת הבקשה ובהחלטת בית משפט קמא -

בתקנות סדרי הדין, מצויות הוראות דווקניות באשר למועד ולאופן בו יש להגיש בקשות לביטול צו הריסה או לעיכוב ביצועו וכן בקשות להארכת מועד לביצוע צו הריסה. תקנה 2 לתקנות קובעת כדלקמן:

"

ה

2.(א) בקשה -

(2) להארכת מועד לביצוע צו תוגש בכתב לפי הטופס שבתוספת השניה, עד שבעה ימים לפני מועד ביצוע הצו.

תקנה 4(א) לתקנות קובעת כי לבקשה תצורף "תגובה בכתב של המשיב לבקשה". תקנה 4(ב) קובעת כי אם החליט בית המשפט כי הבקשה אינה מצריכה דיון במעמד הצדדים, הוא יכריע בבקשה בהחלטה מנומקת בכתב. תקנה 4(ג) קובעת, כי אם "החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה דיון במעמד הצדדים, יקבע את הדיון, ככל שניתן, בתוך פרק זמן קצר, ולא יאוחר משבעה ימים ממועד הגשת הבקשה".

תקנה 6 לתקנות סדרי הדין מגבילה את סמכותו של בית המשפט לדון בבקשות למתן אורכה בקבעה, כי: "בית המשפט לא ידון בבקשה שלא מתקיימים בה כל התנאים הקבועים בתקנות אלה, אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

27. בענייננו, בניגוד לתקנה 2(א)(2) - הוגשה הבקשה 5 ימים לפני מועד פקיעת הצו ולא 7 ימים לפני מועד פקיעתו. בנוסף, בניגוד לתקנה 4(א), לא צורפה לבקשה תגובה בכתב של המערער.

החלטת בית משפט קמא נוסחה באופן לקוני, בזו הלשון: "לאחר עיון בבקשה ובנימוקה, בזיקה להחלטתי מיום 5.7.19 ולאחר עיון בבקשה שהוגשה ביום 6.1.20, ניתנת אורכה בת 60 ימים לביצוע צו ההריסה".

החלטת בית משפט קמא מיום 5.7.19 ציינה כי, בניגוד לתקנות, לא צורפה לבקשה תגובה בכתב של המשיב וקבעה כי: "רק לאחר צירוף תגובה כאמור, או למצער נימוקים מדוע לא צורפה, אתן החלטה".

להשלמת התמונה אציין, כי ביום 7.7.19, לאחר שהמשיבה הגישה הודעה לבית משפט קמא, בה ציינה כי הבקשה הועברה לבא כוחו של המערער (המשיב שם), בפקס, ביום 30.6.19, אך לא התקבלה תגובה, קבע בית משפט קמא, כאמור, כי על המשיבה (המבקשת שם) לנסות ולקבל את תגובת המשיב, בדרך של מסירה אישית.

כפי שכבר ציינתי, רק ביום 6.1.20 (!) הגישה המשיבה אישור על כך שהבקשה נמסרה למערער, במסירה אישית, וזאת - ללא כל נימוק מדוע אישור על מסירה שבוצעה עוד ביום 18.7.19, הוגש לבית המשפט יותר מחצי שנה לאחר מכן ולא מיד לאחר ביצוע המסירה.

28. אין צורך לומר שמדובר בהתנהלות בלתי תקינה של המשיבה, אשר הגישה, תחילה, את הבקשה שלא במועד הקבוע בתקנות להגשתה, לא צירפה אליה את תגובת המערער ואף חדלה מלהעביר את אישור המסירה לתיק בית המשפט, מיד לאחר ביצוע המסירה דבר שגרם לכך שבית המשפט דן בבקשה חודשים כה רבים לאחר שהוגשה. אציין עוד, כי לו בבית משפט קמא, הייתה נקבעת תזכורת, למעקב אחר ביצוע החלטת בית המשפט מיום 7.7.19, היה נמנע העיכוב הגדול בהגשת אישור המסירה ובמתן ההחלטה.

29. בית משפט קמא נתן למערער אפשרות להגיב לבקשה ובכך תוקן הפגם של אי צירוף תגובתו לבקשת האורכה [ראו לעניין זה - רע"פ 2797/18 עאטף טהה נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה - מחוז מרכז (20.06.2018)]. המערער הוא שבחר (ובדין בערעור הוברר כי במתכוון בחר) שלא להגיש תגובה לבקשת האורכה. זו, כמובן, זכותו של המערער, אך משזו הייתה בחירתו - הוא מוגבל בטענות שרשאי הוא להעלות בערכאת הערעור.

30. כך או כך, מחדליה של המשיבה, לא היו צריכים להביא לדחיית הבקשה, אלא היה על בית משפט קמא לבחון את הבקשה לגופה ולתת החלטה בה, בהתאם לכלל השיקולים הרלבנטיים.

ראו, לעניין זה, דברים שנאמרו במקרה דומה לעניינו, במספר בחינות - רע"פ 6175/17 רמזי זבן נ' יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים (07.09.2017), כדלקמן:

"כפי שצוין בפסק דינו של בית המשפט קמא, לעניין הגשת הבקשה לארכה בניגוד לתקנה 2(א)(2) לתקנות התכנון והבניה, לא אחת נפסק כי ניתן להאריך את המועד לביצוע צו הריסה אף אם הבקשה הוגשה בחלוף מניין 30 הימים שנקבעו בצו או בהחלטת בית המשפט תוך התייחסות לשיקולים שבבסיס החלטות אלו (רע"פ 710/02 דדו נ' ראש עיריית חיפה ויו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה חיפה [פורסם בנבו] (2.6.2002); רע"פ 351/05 איוב נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה חיפה [פורסם בנבו] (15.3.2005); רע"פ 5646/16 רג'בי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.8.2016)).

מן הראוי לציין כי המבקשים נמנעו מלתקוף את צווי ההריסה לגופם, אף כי בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 23.5.2017 ניתנה להם האפשרות להגיש התנגדות לבית המשפט המחוזי הן לעניין צווי ההריסה והן לעניין הארכתם, והדבר אף בא לידי ביטוי בסעיף 29 להחלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים מיום 15.6.2017. משבחרו המבקשים שלא לתקוף את הצווים לגופם, אין הם יכולים לטעון באותה נשימה כי לא ניתן להאריך מכח תקנות התכנון והבניה

משום שלא נבחנו על ידי בית המשפט. מה גם שבית משפט זה אישר בעבר הארכה בדיעבד של צו הריסה מנהלי אף מבלי שהצו נבחן קודם לכן בבית המשפט (רע"פ 3319/15 שקיראת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.7.2015); להלן: עניין שקיראת) (שם, פסקאות 10-11).

31. לעניין טענת המערער בדבר היות החלטת בית משפט קמא בלתי מנומקת אומר, כי מאחר שהמערער לא השיב לבקשה, לא היה כל צורך שבית משפט קמא יתייחס לטענות שלא נטענו ודי היה שיסמוך החלטתו על נימוקי הבקשה.

עם זאת, טוב היה עושה בית משפט קמא לו היה מפרט בהחלטתו, ולו בקצרה, מהם אותם נימוקים אשר שכנעו אותו שיש להיעתר לבקשה. שקלתי אם להחזיר את הדיון לבית משפט קמא על מנת שינמק החלטתו, אך החלטתי להימנע מכך, בעיקר משום שהמערער בחר שלא להעלות טענות כלשהן בפני בית משפט קמא.

32. עיינתי בבקשה שהגישה המשיבה לבית משפט קמא ושוכנעתי מהנימוקים המפורטים האמורים בה, כי אכן היה מקום להיעתר לה.

המשיבה פירטה בבקשתה (ובתצהיר שצורף אליה), כי נוכח הרגישות שבביצוע צווי הריסה, היא פנתה אל משטרת ישראל בבקשה לסייע לה בביצוע הצו אולם ביום 27.6.19 השיבה המשטרה, שהיא לא תוכל לסייע בביצוע הצו, בתוך המועד לביצועו, בהתחשב במשאבים שעומדים לרשותה ובשל שיקולים מבצעיים וריבוי צווים אחרים הממתינים לביצוע. המשיבה הסבירה כי הבקשה הוגשה רק 5 ימים לפני תום המועד, מאחר שתשובת המשטרה התקבלה אצלה רק ביום 27.6.19. עיון בתיק קמא מעלה, כי הבקשה להארכת המועד הוגשה 3 ימים בלבד לאחר מכן - ביום 30.6.19.

הוסיפה המשיבה וציינה בבקשה, כי מדובר במבנה שהוקם ללא היתר, על קרקע חקלאית מוכרזת וכי לא קיים אופק תכנוני להכשרתו.

33. כאן המקום להזכיר, כי המערער עצמו ביקש (ביום 27.1.19) להאריך את המועד לביצוע צו ההריסה והצדדים הגיעו להסכמה לפיה ביצוע הצו יעוכב למשך 90 ימים (בכפוף לתנאים) וביום 14.5.19 הגיש המערער בקשה נוספת לעיכוב ביצוע הצו, אשר נדחתה על ידי בית המשפט.

מכאן - שעוכב ביצוע הצו הוא אינטרס של המערער ולמעשה - מחדלה של המשיבה "שיחק" לידיו. מכל מקום, ברי שדחיית הערעור לא תביא לעיוות דין.

34. מכל הנימוקים דלעיל, נדחה הערעור.

נוכח הזמן שעבר, בשל הגשת הערעור, אין מנוס מלקבוע כי מניין, 60 ימי האורכה שאושרו על ידי בית משפט
קמא, לביצוע צו ההריסה, **יחל מהיום**.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

ניתנה היום, כ' אדר תש"פ, 16 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.